

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-11229
Otsuse kuupäev 05.12.2023
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja Investment Story OÜ (14911082)

Tarbija nõue Hüvitada sõiduki remondikulud summas 4 928,77 €, kuna tegemist on müüdnud asja varjatud puudusega.

Resolutsioon:

- 1) Jätta avaldus rahuldamata.
- 2) Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija soetas sõiduki, millel tekkis mootoririke.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidleb tarbija avaldusele vastu alljärgnevatel põhjendustel.

Pooled ei vaidle selle üle, et:

- müüdnud sõiduki näol on tegemist 8 aastat vana ja 153000 km läbinud sõiduautoga;
- müüdnud sõiduki hammasrihma hooldusvälp on 150000-180000 km ning müüja (kaupleja) pole kunagi ostjale (tarbijale) väitnud, et hammasrihm oleks müüdnud sõidukil vahetatud;
- kui ostja vaatas sõidukit müüja juures üle, siis oli ta informeeritud sellest, et müüjal pole teavet hammasrihma vahetuse kohta, kuid kogu info müüdava sõiduki hoolduste kohta on kättesaadav Škoda ametlikus esinduses;
- ostja sõnul oli tal sõber Škoda ametlikus esinduses ja ta oli kontrollinud sõidukiga tehtud tööde ajalugu, seega ostja oli või pidi olema teadlik sellest, et müüdnud sõidukil on saabunud hammasrihma hooldusvälp ja hammasrihma komplekti vahetust ei ole teostatud;
- ostja on teostanud asjatundja juures sõiduki ostueelse tehnilise kontrolli ega avastanud ühtegi viga;
- pärast sõiduki müügilepingu sõlmimist ja sõiduki kättesaamist on ostja sõitnud sõidukiga 1000 kilomeetrit.

Müüja ja ostja vaheline müügileping ei sisaldanud kokkulepet sõiduki kvaliteedi kohta, seega peab sõiduk VÕS § 217 lg 1 ja § 77 lg 1 järgi vastama tavapärastele kasutatud sõidukite nõuetele.

VÕS § 77 lg 1 teise lause kohaselt peab lepingupool kohustuse täitma asjaolusid arvestades vähemalt keskmise kvaliteediga, kui lepingulise kohustuse täitmise kvaliteet ei tulene lepingust või seadusest.

Riigikohus on oma praktikas selgitanud, et kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei ole veel lepingutingimustele mittevastavusteks. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui asjal on puudusi, mida müüdnud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine (vt RKTko 3-2-1-23-10, p 12).

Vahetamata hammasrihma komplekti (kuhu kuuluvad ka pingutid ja rullikud) ei ole varjatud puudus, vaid müüdnud sõidukiga sarnastel sõiduautodel tavalise kulumisega esinev mitte isegi puudus, vaid vajalik hooldustöö. Ostja oli hooldustöö vajadusest teadlik. Isegi kui ostja polnuks teadlik sellest, et müüdnud sõidukil on saabunud hammasrihma vahetusvälp, siis üldteada olevaks võib pidada seda, et müüdnud sõidukiga sarnastel sõiduautodel tuleb (ostmisel) hammasrihma komplekt igal juhul välja vahetada.

Samas ainuüksi asjaolu, et lepingueelsetel läbirääkimistel oli pooltel juttu hammasrihma vahetusest räägib selle kasuks, et ostja oli kõnealusest vajadusest teadlik. Ostja otsustas aga sõita „vana“ hammasrihma komplektiga lausa 1000 kilomeetrit. Isegi kui käesoleval juhul oleks hüpoteetiliselt võimalik jaatada müüja vastutust, siis kohaldamisele kuulub VÕS § 139 lg 1, kuna kahju tekkis kahjustatud isikust tulenevatel asjaoludel, seega kahjuhüvitis tulnuks käesoleval juhul igal juhul vähendada kuni nullini. Müüja rõhutab siiski veelkord, et ta ei ole müügilepingut rikkunud. Müüja on pakkunud ostjale kompromissi, tegutsedes lihtsalt heas usus. Käesoleval juhul tegutseb ostja aga pahas usus, sest ostja oli algusest peale teadlik hammasrihma komplekti vahetamise vajadusest, kuid otsustas võtta riski ja sõita sõidukiga 1000 kilomeetrit.

Kaupleja hinnangul on tarbija avaldus täies ulatuses pahatahtlik ja see tuleb jätta rahuldamata. Põhjusel, et tarbija avaldus on pahatahtlik ja kaupleja on seoses avaldusega kandnud õigusabikululusid, siis ei ole kauplejal enam võimalik pakkuda tarbijale kompromisslahendust vaidluse lõpetamiseks."

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid kehtiva müügilepingu sõiduki võõrandamiseks.

Tarbija nõuab sõidukil tekkinud mootoririkke kõrvaldamise kulude hüvitamist. Avaldusest ei selgu täpselt, millele tarbija tugineb, kuid esitatu põhjal võib mõista, et tarbija hinnangul esines sõidukil varjatud puudus.

Tarbija esitatud asjatundja arvamuse kohaselt:

"Mida näha: hammasrihma komplekt on kokku sulanud, sh ei käi ringi ka veepump. Rihmast on järel ainult ribad. Pinguti jalg on käinud ka ringi, kuna ise enam ei ringi ei käi.

Mootori sees on klapid terved aga nukkvõlliraam, sh nukkvõllid on paigast keeratud ja nookurid tükideks. Kaane saab jätta vana, kuid saadame kindlusemõttes tasalihvi ja survestamise.

Esimene lambaandur on ka defektne, tema kütteelement ei anna ühendust."

Asjatundja arvamus peaks olema põhjendatud, asjatundja kogemus ja haridus peaks sellest selguma. Antud dokumendi autorilt võib tema ametikoha järgi eeldada asjatundlikkust, kuid esitatud dokument ei ole oma koosseisu ja ülesehituse tõttu käsitatav asjatundja arvamusena.

Esitatud tõendi kohaselt on avaldaja sõiduki hammasrihma vahetamise soovituslik aeg 150 000 kilomeetri läbimisel. Puuduvad tõendid selle kohta, kas hammasrihm oli vahetatud.

Avaldaja esitatud tõendite põhjal ei ole tuvastatav, missugune oli temale müüdud sõiduki varjatud viga. Avaldaja on seisukohal, et sellel tuli vahetada hammasrihm enam, kui 200 tuhande kilomeetri läbimisel. Sellisel juhul ei tugine avaldaja sellele, et hammasrihma mittevahetamine oli sõiduki puudus.

Analoogselt tsiviilkohtumenetlusega toimub vaidluste kohtueelne menetlus poolte esitatud tõendite alusel (TsMS § 5 lg 1 ja 230 lg 1). Avaldaja ei ole kaupleja rikkumist tõendanud. Esitatu kohaselt ei olnud avaldajale üleantud sõidukil ühtegi varjatud puudus. Sõidukil tekkis rike pärast ligikaudu 1000 kilomeetri läbimist ning avaldaja ei ole tõendanud, milles rike seisnes. Esitatud niinimetatud eksperdiarvamuse kohaselt on hammasrihma komplekt kokku sulanud ning pinguti jalg on ka ringi käinud, sest pinguti ise enam ringi käinud ei ole.

Eeltoodud puuduse esinemine sõiduki tarbijale üleandmise hetkel ei ole tõendatud, mootori kokkujooksmise põhjustanud rike tekkis pärast sõiduki valduse tarbijale loovutamist. Arvestades, et sõiduk oli 8- aasta vanune ning enam, kui 150 tuhat kilomeetrit sõitnud, pidi tarbija arvestama, et kasutatud sõidukit ostes kaasneb risk, et sõidukil võib tekkida rikkeid.

Hinnates poolte väiteid on võimalik, et tarbijale üleantud sõidukil purunes või kiilus kinni laager, missugune, see on usaldusväärselt tõendamata. Laager ei olnud kinni kiilunud siis, kui sõiduki valdus tarbijale loovutati. Tarbija väidete kohaselt tuleb sellisel sõidukil teha hammasrihma vahetuis 210 tuhande kilomeetri läbimisel, seega ei tugine tarbija sellele, et see oleks pidanud temale müüdud sõidukil tehtud olema.

Kasutatud sõidukit ostes võib selguda, et sõiduki eelmine omanik või eelmised omanikud ei ole teinud sõiduki hooldusi nõuetekohaselt ja tähtaegselt. Sellega seotud risk on, et niisuguse sõiduki omandanud isikul tuleb suuremate kulude vältimiseks sõidukit põhjalikult kontrollida ning teatud kuluosad profülaktiliselt vahetada. Kasutatud sõiduki ostja ei saa eeldada, et 153 tuhat kilomeetrit läbinud sõiduk läbib probleemitult 50 tuhat või 150 tuhat kilomeetrit, sarnased eeldused saavad olla uue sõiduki ostmisel.

Arvestades, et tarbija ei ole tõendanud kaupleja lepingurikkumist (VÕS § 100), puudub tarbijal alus kohaldada õiguskaitsevahendeid (VÕS § 101).

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/